

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2015 -09- 2 3

ZAL. .... NR .....

RPW/59949/2015 P
Data:2015-09-23

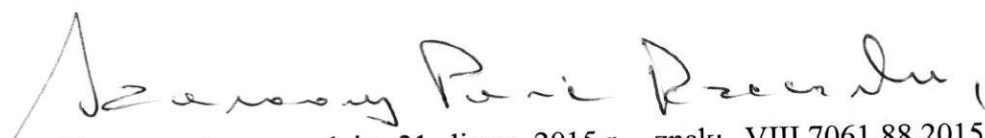
Warszawa, 2015 -09- 2 2

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Jarosław Duda**

BON-II.071.5.2015.MR

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Odpowiadając na pismo z dnia 21 lipca 2015 r., znak: VIII.7061.88.2015.KK,
w sprawie wniosków o zwiększenie dofinansowania warsztatów terapii zajęciowej, proszę
o przyjęcie poniższych wyjaśnień:

W związku z licznymi wystąpieniami przedstawicieli jednostek prowadzących warsztaty terapii zajęciowej, samorządów powiatowych oraz osób niepełnosprawnych, w których sygnalizowano trudności w zakresie prawidłowego funkcjonowania warsztatów oraz mając na względzie rolę warsztatów terapii zajęciowej w systemie wsparcia osób niepełnosprawnych, ich ogromną pracę na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, przeanalizowano istniejące możliwości dokonania przesunięć w planie finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w wyniku czego uruchomiono procedurę dokonania zmian w tym planie.

Dzięki zgodzie wyrażonej przez Ministra Finansów dnia 26 czerwca 2015 r. oraz pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych z dnia 1 lipca br. zostały zwiększone środki przypadające według algorytmu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych należących do kompetencji samorządów powiatowych do kwoty 747 105 000,00 zł (tj. o kwotę 35 383 000 zł).

Zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) środki Funduszu są przekazywane przez Prezesa Zarządu tego Funduszu samorządom wojewódzkim i powiatowym na realizację określonych zadań lub rodzajów zadań, na wyodrębniony rachunek bankowy – według algorytmu.

Równocześnie należy podkreślić, że decyzję o przeznaczeniu środków PFRON na określone zadania podejmuje rada powiatu (art. 35 ust. 3 ustawy *o rehabilitacji (...)*), która dokonując określonych rozstrzygnięć powinna uwzględniać zapisy powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, jak i aktualne, zidentyfikowane potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców. W związku z powyższym, rada powiatu decyduje o przeznaczeniu i o wysokości środków PFRON na dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Minister Pracy i Polityki Społecznej zwrócił się z apelem do samorządów powiatowych z prośbą o przekazanie warszatom funkcjonującym na ich terenie dodatkowych środków PFRON, które powiatom zostały przekazane na początku lipca bieżącego roku.

Mając powyższe na uwadze oraz potrzebę zapewnienia wsparcia wtz ze środków PFRON na jednakowym poziomie podjęto prace zmierzające do zmiany rozporządzenia *w sprawie algorytmu (...)* w celu zwiększenia wysokości kwoty dofinansowania ze środków PFRON uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w wtz. Przewiduje się, że zmiana w tym zakresie będzie obowiązywać od dnia 1 stycznia 2016 r.

Odnosząc się kwestii dotyczących oceny funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej uprzejmie informuję, że warsztat terapii zajęciowej jest jedną z instytucji pełniących ważną rolę w aktywizowaniu osób niepełnosprawnych. Istotnym celem funkcjonowania warsztatu jest stworzenie warunków, dzięki którym osoby niepełnosprawne osiągną jak najwyższy poziom samodzielności i niezależności w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym, a także przyczynią się do ich integracji ze społeczeństwem.

Przepisy ustawy definiują warsztat jako „*wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia*” (art. 10a ust. 1 ustawy *o rehabilitacji (...)*).

Głównym celem wtz, poza rehabilitacją społeczną, jest aktywizacja zawodowa w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne.

Podjęcie pracy zawodowej przez osoby niepełnosprawne należy traktować jako element procesu usamodzielnienia się tych osób zarówno w aspekcie ekonomicznym, jak też psychospołecznym. Wykonywanie pracy zawodowej, poza możliwością samodzielnego utrzymania się, daje możliwość nawiązywania kontaktów społecznych i wyjścia z izolacji, której często doświadczają osoby niepełnosprawne.

W założeniach warsztat terapii zajęciowej miał być przejściową formą wsparcia dla tych osób niepełnosprawnych, które mają duże problemy w wejściu na rynek pracy. Jednakże w praktyce warsztaty terapii zajęciowej stały się dla wielu osób niepełnosprawnych podstawową i docelową formą aktywizacji.

Długotrwałość pobytu uczestników w warsztacie oraz efekty w zakresie ich przechodzenia na rynek pracy to jedne z największych wyzwań związanych z funkcjonowaniem warsztatów terapii zajęciowej.

Jednakże należy zauważyć, że warsztaty terapii zajęciowej są jedynie elementem systemu. System instytucji powołanych do wspomagania zróżnicowanej zbiorowości osób niepełnosprawnych jest dość złożony ze względu na wielowymiarowość sytuacji, problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin. Dlatego też nie można oceniać wtz w oderwaniu od reszty instrumentów wsparcia osób niepełnosprawnych.

Równocześnie informuję, że w ramach Działania 2.6 Programu Operacyjnego *Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020* planowana jest realizacja projektu „Rewizja i rozbudowa istniejących rozwiązań ustawowych realizowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne na rzecz włączenia społecznego osób niepełnosprawnych oraz wypracowanie nowych rozwiązań w tym zakresie”. Projekt zakłada przeprowadzenie analizy rozwiązań ustawowych rehabilitacji społecznej, co ma pozwolić na modyfikację lub dodanie do istniejącego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych instrumentów, zapewniających możliwie samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.

SEKRETARZ STANU
Członek Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Jarostaw Duda

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Biuro Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa
tel. (22) 529 06 00, fax (22) 529 06 02
- 144 -

BOW - II. 071.5. 2015 - MR

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2015 -09- 23
ZAL.	NR .....

Pa

Adam Bodner

Rzecznik Praw Obywatelskich